

Οδηγία Προσδιορισμού Πραγματικών Δικαιούχων

1. Σκοπός & Ορισμός

Η παρούσα οδηγία έχει σκοπό την ενημέρωση των δικαιούχων στον προσδιορισμό της έννοιας του Πραγματικού Δικαιούχου (ΠΔ), σε συνέχεια της [Διαδικασίας Δ20: Συλλογή και Καταχώρηση δεδομένων του άρθρου 22.2.δ του Κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/241](#) που καθορίζει το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και στην υποβοήθηση αυτών επί της συμπλήρωσης των αντίστοιχων πεδίων στις αιτήσεις χρηματοδότησης. “Ορισμός Πραγματικού δικαιούχου”: το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα (βάσει του ν.4557/18, που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2015/849/ΕΕ).

2. Κριτήρια προσδιορισμού

Για τον προσδιορισμό των πραγματικών δικαιούχων, ακολουθούνται τα παρακάτω κριτήρια:

- Κριτήριο 1 - Ποσοστό Ελέγχου Οντότητας και Ιδιοκτησίας (άνω του 25%¹):** Φυσικά πρόσωπα με άμεση ή έμμεση κατοχή άνω του 25% σε μετοχές ή δικαιώματα ψήφου μιας εταιρείας, θεωρούνται εν δυνάμει ΠΔ.
- Κριτήριο 2 - Ποσοστό Ιδιοκτησίας (κάτω του 25%¹) και Ελέγχου Οντότητας (άνω του 25%¹):** Φυσικά πρόσωπα που κατέχουν ποσοστό μικρότερο από 25% του κεφαλαίου, θα μπορούσαν να είναι ΠΔ, εφόσον ουσιαστικά ελέγχουν την οντότητα, είτε με δικαιώματα ψήφου, είτε με άλλα μέσα.
- Κριτήριο 3 - Ανώτατο Διοικητικό Στέλεχος (Senior Management):** Αν δεν προσδιοριστεί ΠΔ με τα παραπάνω κριτήρια ή υπάρχουν αμφιβολίες, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους αναγνωρίζονται ως ΠΔ. Το ίδιο ισχύει και για τα ΝΠΔΔ.

3. Μέθοδος Προσδιορισμού Πραγματικού Δικαιούχου

Για τον προσδιορισμό των ΠΔ μιας νομικής οντότητας, ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Βήμα 1 – Υπολογισμός Ποσοστού Ιδιοκτησίας :** Υπολογίζεται το ποσοστό ιδιοκτησίας που κατέχει κάθε φυσικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα. Συνολικά, το ποσοστό ιδιοκτησίας προσδιορίζεται πολλαπλασιάζοντας τα ποσοστά ιδιοκτησίας που κατέχει κάθε φυσικό πρόσωπο, ειδικά όταν υπάρχουν πολλαπλά επίπεδα έμμεσης ιδιοκτησίας. Επί παραδείγματι, όταν υπάρχει έμμεση ιδιοκτησία και το φυσικό πρόσωπο κατέχει χ ποσοστό ιδιοκτησίας στην έμμεση εταιρεία και η έμμεση εταιρεία κατέχει ψ ποσοστό ιδιοκτησίας στην ελεγχόμενη εταιρεία, το ποσοστό ιδιοκτησίας α του φυσικού προσώπου στην ελεγχόμενη οντότητα υπολογίζεται ως $\alpha = \chi * \psi$. Ως εκ τούτου θεωρείται ΠΔ, βάσει του κριτηρίου 1 και δεν απαιτείται περαιτέρω έλεγχος.
- Βήμα 2 – Προσδιορισμός ποσοστού ελέγχου οντότητας:** Σε περιπτώσεις όπου το ποσοστό ιδιοκτησίας ενός φυσικού προσώπου είναι κάτω από 25%, δεν αποκλείεται αυτόματα από τον χαρακτηρισμό ως Πραγματικός Δικαιούχος. Εξετάζεται ποιος έχει ουσιαστικό έλεγχο στην οντότητα μέσω δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων μέσων, βάσει του κριτηρίου 2. Σε αυτή την περίπτωση, προχωράμε σε διερεύνηση πρόσθετων παραμέτρων ελέγχου, εξετάζοντας αν το / τα φυσικό/ά πρόσωπο/ά αυτό / ά ασκεί / ούν έλεγχο στην οντότητα με άλλους τρόπους, όπως:
 - Έμμεσος έλεγχος μέσω ενδιάμεσων εταιρειών:** Αν το φυσικό πρόσωπο κατέχει τον πλειοψηφικό έλεγχο (ποσοστό άνω του 50%) μίας ενδιάμεσης εταιρείας (π.χ. με πλειοψηφικό πακέτο μετοχών), αυτός ο έλεγχος μπορεί να τον καταστήσει Πραγματικό Δικαιούχο. Στην περίπτωση που στην ενδιάμεση εταιρεία το φυσικό πρόσωπο έχει ποσοστό ιδιοκτησίας χ, όπου $\chi > 50\%$, τότε το ποσοστό ιδιοκτησίας δεν προσδιορίζεται ως $\alpha = \chi * \psi$, κατ’ αναλογία με τα αναφερόμενα στο βήμα 1, αλλά ως $\alpha = \psi$. Βλέπε παράδειγμα 1.

¹ Ποσοστό 5% για εισηγμένες εταιρείες.

- Συνεργασία προσώπων με οικογενειακούς δεσμούς: Εάν φυσικά πρόσωπα, όπως μέλη της ίδιας οικογένειας, ενεργούν από κοινού για τον έλεγχο της οντότητας, το συνολικό ποσοστό ελέγχου τους υπολογίζεται ως το άθροισμα των επιμέρους ποσοστών ιδιοκτησίας των φυσικών προσώπων της οικογένειας.
- Ενδιαφερόμενοι σε συνεργασία (stakeholders in concert): Εάν φυσικά πρόσωπα, όπως ενδιαφερόμενοι, ενεργούν από κοινού (μέσω σχετικού συμφωνητικού) για τον έλεγχο της οντότητας, το συνολικό ποσοστό ελέγχου τους υπολογίζεται ως το άθροισμα των επιμέρους ποσοστών ιδιοκτησίας των φυσικών προσώπων των stakeholders.
Ενδέχεται να υφίστανται και άλλοι τρόποι ελέγχου.

Βήμα 3 - Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος: Εάν, τα προηγούμενα βήματα δεν προσδιορίσουν έναν ΠΔ, το/τα ανώτερο/α στέλεχος/η της διοίκησης θεωρείται/ούνται ότι είναι ο ΠΔ, βάσει του κριτηρίου 3.

4. Δήλωση στοιχείων στην αίτηση χρηματοδότησης

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, η οποία επέχει θέσει Υπεύθυνης Δήλωσης, θα πρέπει να συμπληρωθούν από τους αιτούντες, τα παρακάτω στοιχεία για κάθε ΠΔ: **Όνοματεπώνυμο, ΑΦΜ, Έκταση δικαιώματος ΠΔ, Ιδιότητα ΠΔ.**

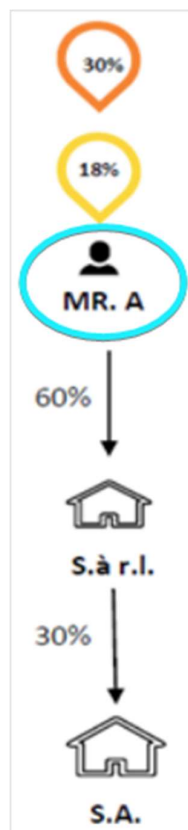
Προσοχή: Στην **έκταση δικαιώματος** συμπληρώνουμε το ποσοστό ιδιοκτησίας κεφαλαίου της οντότητας (βάσει του βήματος 1 ανωτέρω). Στην **ιδιότητα ΠΔ** επιλέγουμε μεταξύ: Έλεγχος μέσω ιδιοκτησίας / Δικαίωμα ψήφου / Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος / Άλλα μέσα.

5. Παραδείγματα προσδιορισμού πραγματικού δικαιούχου

Παράδειγμα 1 (master)

Πηγή: Luxembourg Business Registry/Explanatory Guide: Declaration of beneficial owners at Register of Beneficial Owners (RBE)

Εφαρμογή μεθόδου προσδιορισμού ΠΔ

Βήμα 1 – Υπολογισμός Ποσοστού Ιδιοκτησίας:

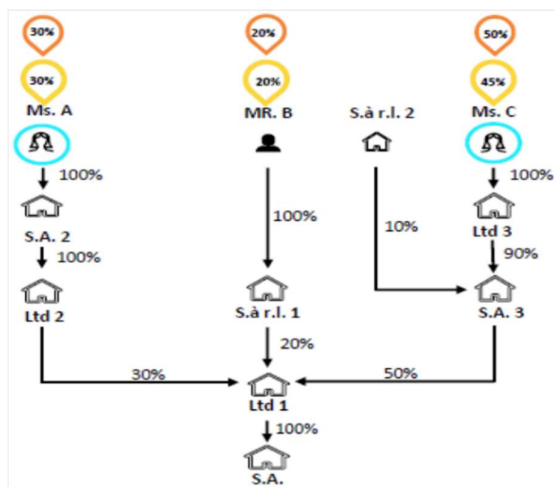
Ο **MR.A** κατέχει ποσοστό $\chi = 60\%$ στην ενδιάμεση εταιρεία Sarl (ΕΠΕ), και η Sarl κατέχει ποσοστό $\psi = 30\%$ στην ελεγχόμενη εταιρεία SA (ΑΕ). Το συνολικό ποσοστό ιδιοκτησίας του **MR.A** στην SA, λόγω της έμμεσης ιδιοκτησίας του μέσω της Sarl, υπολογίζεται ως $\alpha = \chi * \psi = 60\% * 30\% = 18\%$.

Καθώς αυτό **το ποσοστό είναι κάτω από το όριο του 25%**, ο **MR.A** δεν πληροί το κριτήριο ιδιοκτησίας για να χαρακτηριστεί ως ΠΔ της SA βάσει του βήματος 1 της μεθόδου, συνεπώς ο έλεγχος συνεχίζεται στο Βήμα 2.

Βήμα 2 – Προσδιορισμός Ποσοστού Ελέγχου Οντότητας:

Εξετάζεται το ποσοστό ελέγχου που ασκεί το φυσικό πρόσωπο στην οντότητα, μέσω έμμεσου ελέγχου σε ενδιάμεσες εταιρείες. Στην περίπτωση αυτή, ο **MR.A** κατέχει ποσοστό $\chi = 60\%$ στη Sarl, που υπερβαίνει το όριο του 50%, διασφαλίζοντάς του τον πλειοψηφικό έλεγχο στην ενδιάμεση αυτή εταιρεία. Σύμφωνα με αυτό το κριτήριο, το ποσοστό ελέγχου του στην SA δεν προσδιορίζεται ως $\alpha = \chi * \psi$ (όπως στο Βήμα 1), αλλά απευθείας ως το ποσοστό ελέγχου που ασκεί η Sarl στην SA, δηλαδή $\alpha = \psi = 30\%$. Αυτό **το ποσοστό υπερβαίνει το όριο του 25%**, καθιστώντας τον **MR.A** Πραγματικό Δικαιούχο της SA.

Συνεπώς, ο MR.A πληροί το κριτήριο 2 ως Πραγματικός Δικαιούχος της SA.

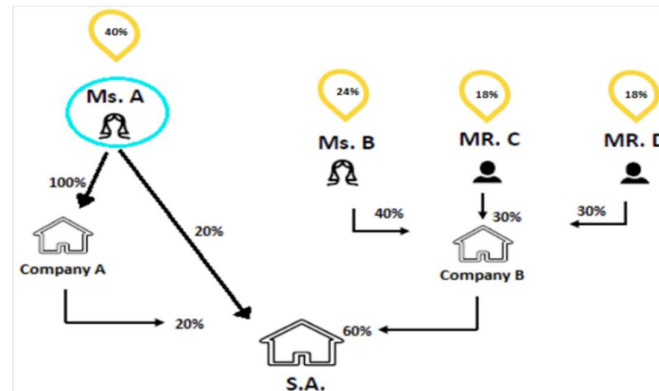
Παράδειγμα 2

Η ανώνυμη εταιρεία S.A. (Α.Ε.) ανήκει κατά 100% σε μια ξένη εταιρεία Ltd1 (ΕΠΕ), η οποία με τη σειρά της ανήκει σε 3 εταιρείες: Ltd2, Sarl1 (ΕΠΕ) και SA3. Για να προσδιοριστούν οι πραγματικοί δικαιούχοι, πρέπει να ανιχνευθεί η αλυσίδα ιδιοκτησίας έως τα φυσικά πρόσωπα που τελικά κατέχουν ή ελέγχουν την εταιρεία.

- Η **Ms. A** κατέχει το 100% της SA2, η οποία με τη σειρά της κατέχει το 100% της Ltd2, η οποία κατέχει το 30% της Ltd1, και επομένως θεωρείται **πραγματική δικαιούχος** της SA, καθώς έμμεσα ασκεί έλεγχο στην SA κατά **30%** και έμμεσα κατέχει επίσης το 30% ($30\% \cdot 100\% \cdot 100\% = 30\%$).
- Ο **MR. B** κατέχει το 100% της Sarl1, η οποία με τη σειρά της κατέχει το 20% της Ltd1 και επομένως ελέγχει το **20%** ($20\% \cdot 100\% = 20\%$) της Ltd1, μέσω της Sarl1. **Δεν θεωρείται πραγματικός δικαιούχος** της SA, καθώς το ποσοστό δεν επαρκεί.
- Η **Ms. C** κατέχει το 100% της Ltd3, η οποία με τη σειρά της κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στην SA3, η οποία κατέχει το 50% της Ltd1. Κατά συνέπεια, η Ms C ελέγχει το 50% της SA, αλλά έμμεσα κατέχει το **45%** ($50\% \cdot 90\% \cdot 100\% = 45\%$) του κεφαλαίου της SA, και θεωρείται **πραγματική δικαιούχος** της SA.

Μόνο οι Ms.A και Ms.C πληρούν το κριτήριο 1 και θεωρούνται ΠΔ της SA.

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης – Παρουσίαση με τίτλο «ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22.2.δ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/241 Πραγματικός Δικαιούχος»

- Πραγματικός Δικαιούχος
- Ποσοστό ελέγχου
- Ποσοστό ιδιοκτησίας κεφαλαίου

Πηγή: Luxembourg Business Registry/Explanatory Guide: Declaration of beneficial owners at Register of Beneficial Owners (RBE)

Παράδειγμα 3

Η ανώνυμη εταιρεία S.A. (Α.Ε.) ανήκει κατά 60% στην Company B, κατά 20% στην Company A και κατά 20% στο φυσικό πρόσωπο Ms. A. Για να εντοπιστούν οι πραγματικοί δικαιούχοι της εταιρείας S.A., πρέπει να εξεταστεί ποιοι κατέχουν άμεσα ή έμμεσα σημαντικό ποσοστό ιδιοκτησίας.

- Η **Ms. A** κατέχει το 100% της Εταιρείας A, η οποία κατέχει το 20% της S.A. Η ίδια κατέχει επίσης απευθείας το 20% της S.A. Συνολικά, ελέγχει το **40%** ($20\% + 20\% \cdot 100\% = 40\%$) της S.A., οπότε θεωρείται **πραγματική δικαιούχος**.
- Η **Ms. B** κατέχει το 40% της Εταιρείας B, η οποία κατέχει το 60% της S.A. Μέσω της Εταιρείας B, η συμμετοχή της στην S.A. είναι **24%** ($40\% \cdot 60\% = 24\%$). Επειδή αυτό είναι κάτω από το όριο του 25%, **δεν θεωρείται πραγματική δικαιούχος**.
- Οι **MR. C** και **MR. D** κατέχουν από 30% της Εταιρείας B, η οποία κατέχει το 60% της SA. Κάθε ένας από αυτούς ελέγχει έμμεσα **18%** ($30\% \cdot 60\% = 18\%$) της SA. Επειδή και αυτοί δεν ξεπερνούν το όριο του 25%, **δεν θεωρούνται πραγματικοί δικαιούχοι**.

Μόνο η Ms. A πληροί το κριτήριο 2 και θεωρείται ΠΔ της SA.